

อนุสาสนีปาฏิหาริย์แห่งองค์พ่อแม่ครูอาจารย์

หลวงพ่อกัณหา สุขกาโม

วัดป่าทรัพย์ทวีธรรมาราม ตำบลวังหมี่ อำเภอวังน้ำเขียว จ.นครราชสีมา

วันนี้เป็นวันอังคารที่ ๒๗ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๖๘ ของศาสนาพุทธ
คริสต์ศักราช ๒๐๒๕ ของศาสนาคริสต์ ฮิจเราะห์ศักราช ๑๔๔๖ ของศาสนาอิสลาม

ทุกชาติทุกศาสนาก็ใช้หลักการเดียวกัน อุดมการณ์เดียวกัน อุดมธรรมเดียวกัน
พัฒนาทั้งใจพัฒนาทั้งวิทยาศาสตร์ไปพร้อม ๆ กัน เพื่อเป็นมรรคเป็นอริยมรรค
ทั้งกายวาจาภิรียมารยาทอาชีพ เพื่อเอาธรรมนำชีวิตร เพื่อชีวิตรจะไม่ได้
สะเปะสะปะไปตามสิ่งแวดล้อม ชีวิตรนี้ถึงจะมีหลักการ อุดมการณ์อุดมธรรม
เป็นศีลเป็นสมาธิเป็นปัญญา ประชาธิปไตยก็ต้องปรับเข้าหาธรรมนำชีวิตร อย่าให้มี
อหังการ ไม่ทำตามความรู้สึก สังคมนิยม ที่นิยมชมชอบ ที่มันยังเป็นสัญชาตญาณ
เป็นนิติบุคคลตัวตน ก็ต้องปรับตัวเข้าหาธรรมนำชีวิตร

ให้ทุกคนพากันรู้พากันเข้าใจ ทุกชีวิตรต้องเอาธรรมนำชีวิตร พากันมีปิติ
มีความสุขมีเอกัคคตาในการดำเนินชีวิตร

ปัจจุบันเป็นวาระสำคัญ ให้ถือว่าปัจจุบันเป็นวาระสำคัญ เพราะอดีตก็มารวม
ที่ปัจจุบันนี้แหละ อนาคตมันก็เริ่มต้นที่ปัจจุบัน ปัจจุบันถึงเอาธรรมนำชีวิตร

เราทุกคนน่าจะไม่ต้องอาศัยใคร อาศัยความรู้ความเข้าใจ อาศัยการประพฤติ
การปฏิบัติ

ความสงบกับปัญญานี้เป็นคู่กันไปเลย เหมือนกับกลางวันคู่กับกลางคืน
ศีลสมาธิปัญญาคู่กันไปเลย เป็นคนฉลาดเป็นผู้ประพฤติปฏิบัติไปพร้อม ๆ กัน
เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน เพื่อให้ศีลสมาธิปัญญาทำงานมีประสิทธิภาพ
เพื่อหยุดสัญชาตญาณความเคยชิน

ความฉลาดกับการประพฤติการปฏิบัติถ้าไม่ไปพร้อมกันมันจะหยุดสัญชาตญาณ
ไม่ได้ เราทั้งหลายถึงต้องมีสัมมาสมาธิ ความตั้งใจมั่น ใจของเราต้องเข้มแข็ง
มีความตั้งใจมั่น

ปัจจุบันมีการเรียนการศึกษามีปัญญาแต่ขาดอุดมการณ์อุดมธรรม

ปัญญากับการปฏิบัติไม่ได้ไปพร้อม ๆ กัน มีแต่ปัญญาแต่ไม่มีการประพฤติ
การปฏิบัติ เด็กรุ่นใหม่สมัยใหม่จะมีแต่ความรู้ ไม่มีการประพฤติการปฏิบัติ
พากันไปตามความหลงไปตามสิ่งแวดล้อม ไม่มีความสงบ มีแต่ความฟุ้งซ่าน

โอวาทพระปาฏิโมกข์ หมายถึง การไม่ทำบาปทั้งปวงทั้งกายวาจาภริยามารยาท
อาชีพร่วมทั้งจิตใจ เพื่อความสมบูรณ์ด้วยการตั้งใจตั้งเจตนา มีความสุข
ในการประพฤติการปฏิบัติ เพราะปัจจุบันเป็นวาระสำคัญในการประพฤติการปฏิบัติ
เพื่อให้เอาปัญญากับการปฏิบัติไปพร้อม ๆ กัน

นักวิทยาศาสตร์ทั้งหลายต้องพากันรู้พากันเข้าใจ เรามีปัญญาเราก็ต้องมีการประพฤติการปฏิบัติ การประพฤติการปฏิบัติกับปัญญามันจะแยกกันไม่ได้ ถ้าแยกกันแล้วการพัฒนาระหว่างวัตถุกับจิตใจมันจะไม่ไปพร้อมกัน

ถึงมีคำว่ามีบุญแล้วก็มีกุศล มีความดีแล้วก็มี ความฉลาด ต้องมีความสงบ ที่เป็นสมณะ มีปัญญาเป็นวิปัสสนาอยู่ในเขตเดียวกัน

ขั้นตีประระมังตะโปตีติศึกษา ขั้นตีคือความสงบคือความพอเพียงเพียงพอ เป็นความพอดี เพื่อหยุดสังขตญาณ เป็นสมาธิเป็นความรู้ความเข้าใจ เข้าสู่ภาคประพฤติภาคปฏิบัติ

ความสงบกับปัญญา ถ้าเรามีความสงบก็ต้องมีปัญญา สองอย่างนี้ต้องทำงาน พร้อม ๆ กัน เพราะสมาธิความสงบนั้นมันเป็นความเย็นเป็นการพักผ่อน มันเป็นเพียงหินทับหญ้า เราจะมองเห็นพวกที่บำเพ็ญสมาธิภาวนาพากันมีความสงบ แล้วก็ไปติดในความสงบ

ที่เรานั่งสมาธิเนะเราไปติดในความสงบ ปัญญาเราไม่เพียงพอ ปัญญาของเราไม่ควบคู่กันไป เราทั้งหลายก็พากันสับสนงมงาย เรามีปัญญาเราไม่มีความสงบ มันก็ฟุ้งซ่าน ความสงบกับปัญญามันถึงไปพร้อมกัน ความขยันก็ต้องมีความสงบ ความสงบมันก็ต้องมีความขยัน

พระเราต้องเป็นทั้งคนเก่งเป็นทั้งคนดีไปพร้อม ๆ กัน คำว่าพระนี่แหละหมายถึง พระอริยเจ้านะ ไม่ได้หมายถึงพระแต่งตั้งนะ พระอริยเจ้านับตั้งแต่พระโสดาบัน ไปถึงพระอรหันต์

มันต้องเป็นคนเก่งคนฉลาดและคนดีในปัจจุบัน ทุกคนถึงจะเป็นพระได้

ถ้าไม่เก่งไม่ฉลาดไม่เป็นคนดีอยู่ในเซทเดียวกันมันจะเป็นพระไม่ได้ เอานิติบุคคล
ตัวตนเป็นที่ตั้ง เอาความรู้สึกเป็นที่ตั้ง มันจะเป็นพระไม่ได้ เอาสัญญาตญาณเป็นที่ตั้ง
มันจะเป็นพระไม่ได้

เราต้องรู้เข้าใจในความเป็นพระนะ เป็นพระนี่เป็นทั้งคนเก่งเป็นคนฉลาดเป็นคนดี
อยู่ในเซทเดียวกันเลยด้วยความรู้ความเข้าใจ ว่องไวคล่องแคล่ว ไม่มีเซ่อ ๆ เบลอ ๆ
ไม่มีอุบัติเหตุทางกายวาการิยามารยาทตั้งใจไม่มีอุบัติเหตุ ไม่เซ่อไม่เบลอ ความสงบกับ
ปัญญาที่เป็นสมณะเป็นวิปัสสนามันจะไม่เซ่อไม่เบลอ มันจะเป็นความสงบเป็นปัญญา

การประพฤติการปฏิบัติมันจะเป็นธรรมเป็นปัจจุบันธรรม มันจะเป็นธรรมบุญ
ที่ปกครองตนเอง เอาไปปกครองคนอื่นเรียกว่ารัฐธรรมบุญ เข้าสู่รูปแบบคือหลัก
ทางวิทยาศาสตร์ สมบูรณ์แบบทั้งกายวาการิยามารยาทอาชีพนะ สมบูรณ์แบบ
เข้าถึงธรรมถึงปัจจุบันธรรม เอาเรื่องจิตเรื่องใจไปพร้อม ๆ กัน เป็นนักวิทยาศาสตร์
แล้วเข้าสู่ภาคประพฤติกภาคปฏิบัติ เข้าถึงเหตุถึงปัจจัยด้วยความรู้ความเข้าใจ
เป็นผู้ฉลาดมาก ๆ เป็นผู้มีปัญญามาก ๆ เป็นผู้มีสติมาก ๆ เข้าถึงความพอเพียง
เพียงพอ ความสุขใจสบายใจที่เราก้าวไปด้วยความรู้ความเข้าใจด้วยการประพฤติก
การปฏิบัติ ความดีนั้นที่ประกอบด้วยปัญญามันจะหล่อเลี้ยง มันจะเป็นบารมี
เป็นปัญญา ชีวิตของเรามันจะไม่มี ความสับสน ไม่มีความวุ่นวาย

เราทั้งหลายเป็นมนุษย์เป็นผู้ที่ประเสริฐ อายุขัยของมนุษย์อยู่ได้ศตวรรษหนึ่ง
สมัยปัจจุบันอายุขัยของมนุษย์อยู่ได้ศตวรรษหนึ่งคือร้อยปี

ถ้าเราพัฒนาวิทยาศาสตร์พัฒนาใจให้มีปิติมีสุขมีเอกัคคตา ก้าวไปทั้งความสงบ ทั้งปัญญาอยู่ได้มากกว่า ๑ ศตวรรษนะ มากกว่าร้อยปี

เราต้องรู้ต้องเข้าใจ เพราะเราทุกคนนะมีลมปราณ ได้รับทรัพยากรที่ประเสริฐ ต้องพากันรู้พากันเข้าใจผ่านไปด้วยความรู้ความเข้าใจ

เราทั้งหลายต้องผ่านไปด้วยความรู้ความเข้าใจ เราต้องรู้ธาตุทั้ง ๔ ชั้นทั้ง ๕ อายตนะ ๑๒ นะ เพื่อเราจะได้ผ่านไปด้วยความรู้ความเข้าใจในการประพฤติ การปฏิบัติ

เรามีปิติมีสุขมีเอกัคคตาในการประพฤติการปฏิบัติ เราทำหน้าที่ของเรา ให้สมบูรณ์ ให้สมบูรณ์เต็มที่ เต็มที่ เต็มที่ เพราะอันนี้มันเป็นความดีที่ประกอบด้วย ปัญญา เป็นปัญญาที่ประกอบด้วยความดี มันเป็นความพอเพียงเพียงพอ

วันหนึ่งคืนหนึ่งนะเราพากันนอนให้พอ พักผ่อนให้พอ

วันหนึ่งเรานอนเราพักผ่อน ถ้าเราอยู่เมืองหลวงเราก็นอนพักผ่อนวันละ ๖-๘ ชั่วโมง เพราะค่าพีเอ็มมันไม่ดี ที่นั่นเค้าไปรวมกันอยู่เยอะ ศูนย์รวมใหญ่อยู่ที่ กรุงเทพมหานครอยู่ที่ปริมณฑล เราต้องนอนพักผ่อน ๖-๘ ชั่วโมงนะ

ถึงจะเราพัฒนาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีติดแอร์ติดเครื่องฟอกอากาศ เราทั้งหลาย ต้องพากันรู้เข้าใจนะ ต้องพักผ่อน ๖-๘ ชั่วโมงนะ เราอยู่ต่างจังหวัดภายในตัวจังหวัด ก็คนแออัดเหมือนกัน ก็ต้องนอนพักผ่อน ๖-๘ ชั่วโมงนะ

ถ้าอยู่ในที่ไม่แออัดห่างไกลจากความเจริญ นอน ๕-๖ ชั่วโมงก็เพียงพอ เพราะการนอนการพักผ่อนคือการปฏิบัติธรรม

เราทั้งหลายถึงปรับเข้าหาความถูกต้อง การที่เรานอนไม่พอพักผ่อนไม่พอ คือบุคคลที่ไม่ได้ปฏิบัติธรรมะ ไม่ได้ทำหน้าที่ของตัวเองให้ถูกต้อง เป็นบุคคลที่ไปตามสิ่งแวดล้อม ไม่มีศีลไม่มีสมาธิไม่มีปัญญานะ

อยู่ในเมืองหลวงปริมนทลอยู่ในตัวจังหวัดก็ต้องพากันปฏิบัติธรรม ทำหน้าที่นอนให้เพียงพอ พักผ่อนให้เพียงพอ ทางวิทยาศาสตร์กับปัญญาถึงไปพร้อม ๆ กัน

การที่เรารู้เข้าใจเข้าสู่ภาคประพฤติภาคปฏิบัติ มันเป็นการมายกเลิกตัวเรา แล้วก็มายกเลิกคนอื่นนะ เพราะมาเอาธรรมนำชีวิต

ให้รู้เข้าใจเรื่องการปล่อยวาง ถ้าไม่รู้ไม่เข้าใจเราจะไม่รู้จักการปล่อยวาง

การปล่อยวางคือไม่ทำอะไรตามใจตามอัธยาศัยไม่ทำตามสิ่งแวดล้อม เพื่อพัฒนาใจพัฒนาวิทยาศาสตร์ไปพร้อม ๆ กันคือการปล่อยวาง มีปิติมีความสุข มีเอกัคคตาในการประพฤติการปฏิบัติเพื่อให้ตรงต่อธรรมนุญ

รัฐธรรมนุญนี่คือการปล่อยวางนะ มันเป็นการปล่อยวางด้วยศีลด้วยสมาธิ ด้วยปัญญา ด้วยสมณะวิปัสสนา เป็นความสะอาดสว่างสงบ ทั้งกายวาจาภิรียมารยาท อาชีพตั้งใจด้วยความรู้ความเข้าใจ นี่ถึงจะเป็นการปล่อยวางอย่างถูกต้อง เราทั้งหลายจะได้เป็นมนุษย์ที่ถูกต้อง เป็นข้าราชการนักการเมืองเป็นนักบวชที่ถูกต้อง

เราทั้งหลายต้องรู้เข้าใจเรื่องการปล่อยวาง การปล่อยวางคนละอย่างนะ กับการปล่อยปะละเลย การปล่อยวางก็หมายถึงปล่อยวางนิติบุคคลตัวตน เอาธรรมนำชีวิต เอาธรรมนุญนำชีวิต มีปิติมีความสุขมีเอกัคคตาในการประพฤติ

การปฏิบัติ เพื่อหยุดความไม่ถูกต้อง ไม่เอาความหลงนำชีวิต ไม่แบกของหนักพาไป เพื่อหยุดสัญชาตญาณ

เราทั้งหลายต้องรู้เข้าใจเรื่องการปล่อยวาง เราอย่าไปปล่อยวางความดี อย่าไปปล่อยวางบารมี อย่าไปปล่อยวางปัญญา อย่างนั้นไม่ถูกต้อง เค้าเรียกว่า ไม่รู้จักการประพฤติกการปฏิบัติ เป็นบุคคลที่ปล่อยปะละเลย

เราทั้งหลายต้องรู้เข้าใจเรื่องการปล่อยวางนะ ถ้าไม่รู้เข้าใจ ด้วยความไม่รู้ไม่เข้าใจ เราทั้งหลายจะพากันบริโภคความหลง ความหลงที่มันเป็นสัญชาตญาณที่มันเป็น นิติบุคคลตัวตน เราต้องปล่อยด้วยความรู้ความเข้าใจ ด้วยพระธรรมด้วยพระวินัย ด้วยกัจจัตถ์ ข้อวัตรข้อปฏิบัติ

สมมติสังขจะทั้งหลายในโลกนี้นะ มีหลายล้านสมมติสังข ซี้ให้เห็นแง่มุมดีชั่วผิดถูก ไม่ดีไม่ชั่วไม่ผิดไม่ถูก ให้เรารู้ให้เข้าใจเรื่องการปล่อยการวาง

เรามองเห็นนะ ทำไมโลกนี้ยากจน ก็เพราะปล่อยวางไม่ถูกต้อง ปล่อยปะละเลย ปล่อยความดีปล่อยบารมี เอาความหลงนำชีวิต มันปล่อยวางไม่ถูกต้อง

ถ้าเราปล่อยวางไม่ถูกต้อง มนุษย์ทั้งหลายจะเข้าถึงความดีเข้าถึงบารมีที่เป็น ความดีเป็นปัญญาไม่ได้

เราคิดดูดี ๆ นะ พวกสัตว์ทั้งหลายไม่ได้พัฒนาวิทยาศาสตร์ไปตามสัญชาตญาณ มันก็อยู่ในระนาบแห่งสัญชาตญาณ มันไม่รู้จักปัญญา มันไม่มีปัญญา ไม่ได้ทำความดี ที่ประกอบด้วยปัญญา

มนุษย์เรากำลังพัฒนาวิทยาศาสตร์ มีรถมีเครื่องบิน มีคอมพิวเตอร์ มีการพัฒนาความสะดวกสบาย อำนวยความสะดวกสบายนั้นดีมาก เพอร์เฟคมาก มนุษย์เราทำอย่างนี้ดีแล้วถูกต้องแล้ว แต่ต้องพัฒนาเรื่องจิตเรื่องใจไปพร้อม ๆ กัน เพื่อจะเข้าถึงความพอเพียงเพียงพอเข้าถึงความพอดี

เราทั้งหลายมาเน้นที่ตัวเองให้เต็มที่ มีปิติมีสุขมีเอกัคคตาให้เต็มที่ด้วยความรู้ คู่กับการประพฤติการปฏิบัติ ทำหน้าที่ของเราให้สมบูรณ์

การปฏิบัติให้รู้เข้าใจ การประพฤติการปฏิบัตินี้ไม่มีต่อหน้าและลับหลัง ถ้ามีต่อหน้าและลับหลังแล้วมันคือยังมีความหลอกลวงอยู่ มันยังเป็นการจัดฉากอยู่

การประพฤติการปฏิบัติพวกเราต้องเข้าใจ ถ้าเราปฏิบัติต่อหน้าอย่างหนึ่ง ลับหลังอย่างหนึ่งมันยังไม่ไช่บริสุทธิ์คุณ มันยังมีต่อหน้าและลับหลัง มันเป็นการหลอกลวงคนอื่นเค้า มันเป็นการปกปิดซ่อนเร้น มันเป็นความมารยาสาโดยหลีกเลียงแก้ตัว

การประพฤติการปฏิบัติมันถึงไม่มีต่อหน้าและลับหลัง เราปกปิดคนอื่นได้ แต่ปกปิดตัวเองไม่ได้นะ

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าถึงบอกพวกเราทั้งหลาย อย่าเอาตัวตนนำชีวิต ต้องเอาธรรมนำชีวิต มันถึงจะไม่มีต่อหน้าและลับหลัง ความซื่อสัตย์สุจริต ไม่มีต่อหน้าและลับหลังถึงเป็นสิ่งที่สำคัญมาก

การที่มนุษย์มีเสื้อผ้าอาภรณ์ปกปิดอวัยวะร่างกายในส่วนต่าง ๆ ตัดผม แต่งผม ล้างหน้าแปรงฟันนะ เพื่อการเสียสละนะ เพื่อไม่ปล่อยปะละเลย

ให้เราารู้เข้าใจ เพื่อหยุดสัญชาตญาณ เพื่อเข้าสู่ความวิเวกทั้งทางกายวาจา
กิริยามารยาท มันเป็นหลักการเป็นอุดมการณ์อุดมธรรม

ความไม่รู้ไม่เข้าใจอย่างนักบวชพวกซีเปลือยมันเป็นความไม่รู้ไม่เข้าใจแล้วบอกว่า
เป็นการปล่อยวาง ไม่ต้องมีอะไร ไม่ต้องมีเสื้อผ้าอาภรณ์

การปล่อยวางต้องพัฒนาวิทยาศาสตร์พัฒนาใจไปพร้อม ๆ กัน เพื่อเป็นหลักการ
อุดมการณ์อุดมธรรม ที่มันเป็นอริยมรรค เป็นอริยมรรคทั้งกายวาจากิริยามารยาท
ทั้งอาชีพ อาชีพนั้นต้องเป็นธรรมนุญเพื่อปกครองตนเอง ปกครองทั้งตนเองทั้งคนอื่น
เรียกว่ารัฐธรรมนุญ

มนุษย์เราผู้ที่ประเสริฐต้องรู้จักการปล่อยวางนะ ถ้าเราไม่รู้จักการปล่อยวาง
มันจะเป็นปล่อยปะละเลยหน้าที่การงาน ไม่มีความสุขในการทำหน้าที่ ไม่มีความสุข
ในการเรียนหนังสือในการทำงานในการรับราชการในการเป็นนักการเมือง
เป็นพ่อค้าพ่อขายทำเกษตรกรรมอุตสาหกรรม

เราต้องทำหน้าที่ของเราให้สมบูรณ์ ไม่ให้ขาดตกบกพร่อง เราอย่าพากัน
ปล่อยปะละเลย

ถ้าเรามีความเห็นไม่ถูกต้อง เข้าใจไม่ถูกต้องในการปล่อยวางเราจะเสียหายนะ
ส่วนรวมจะเสียหายนะ

เราทั้งหลายนะต้องพากันมาปล่อยวางด้วยความรู้ความเข้าใจ ปรับตัวเข้าหา
ธรรมนุญเข้าหาเวลาเข้าหาข้อวัตรกิจวัตร พากันมีปิติมีความสุขมีเอกัคคตา
ในการประพฤติการปฏิบัติ เพื่อเราจะได้ปล่อยวาง เพื่อจะได้หยุดสัญชาตญาณ

ที่มันเป็นนิติบุคคลตัวตน เราจะได้เอาธรรมนำชีวิตเอาธรรมนำชีวิตด้วยความรู้
ความเข้าใจ

เราจะเดินทางไกลก็ต้องอาศัยปลีแข้งมันถึงไปได้ด้วยความรู้ความเข้าใจ
ด้วยปิติเอกัคคตา คนสมัยใหม่พัฒนาวิทยาศาสตร์ก็ต้องอาศัยเครื่องบินอาศัยรถยนต์
ถ้าไปทางน้ำทางทะเลมหาสมุทรก็ต้องอาศัยเรือยนต์ขนาดใหญ่เพื่อความปลอดภัย

เราไม่รู้ไม่เข้าใจเราก็ปล่อยวางไม่ถูกต้อง อันนี้ไม่ถูกต้องนะ ใช้ไม่ได้นะ

เราทั้งหลายพากันติดพากันหลง ต้องพากันเข้าสู่ภาคบำบัดแล้ว ไม่ใช่ภาคปฏิบัติ
ต้องเข้าสู่ภาคบำบัดนะ

พระธรรมพระวินัยเป็นภาคบำบัด ปฏิบัติติดต่อกันเองให้ได้ ๓ อาทิตยขึ้นไป
การทำอะไรติดต่อกันเองเป็นปฏิบัติไม่ไปตามสิ่งแวดล้อม ไม่ไปตามผัสสะ
มีความตั้งใจมีเจตนา มันจะไม่ขาดไม่ต่างไม่พร้อย ก้าวไปด้วยความตั้งใจตั้งใจ
ไม่มีต่อหน้าและลับหลัง

การทำอย่างนี้แหละ มันจะเป็นการอบรมบ่มอินทรีย์ มันจะเป็นความดี
ที่ประกอบด้วยปัญญาตามหลักการอุดมการณ์อุดมธรรม ๓ อาทิตยขึ้นไป
กายวาจาภิรียมารยาทใจของเรามันจะเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีที่ประกอบด้วย
ปัญญา เพราะการกระทำนั้นมันจะเป็นธรรมเป็นปัจจุบันธรรมด้วยกาลเวลา
ที่อบรมบ่มอินทรีย์ ที่เป็นปัจจุบันธรรม มันจะฝังอยู่ในธาตุชั้นธายตนะ มันจะเป็นชิพ
เป็นเมมโมรี่ที่ฝังอยู่

ให้เราเข้าใจนะที่ให้เราเข้าสู่ภาคบำบัต สำหรับภาคปฏิบัตินั้นก็ให้เป็นสำหรับ
พระอรหันต์ก็แล้วกัน ผู้ที่ยังไม่ได้เป็นพระอรหันต์ต้องเข้าสู่ภาคบำบัต ถือหลักการ
อุดมการณ์อุดมธรรม เอาธรรมนำชีวิตเอาธรรมนำชีวิต

วัตรคือข้อประพฤติข้อปฏิบัติของเรา ที่เป็นหลักการเป็นอุดมการณ์อุดมธรรม

วันจันทร์อังคารพุธพฤหัสบดีสัปดาห์เป็นข้อวัตรกิจวัตร ว่ามนุษย์ทั้งหลายต้องพัฒนา
วิทยาศาสตร์พัฒนาวัตถุไปพร้อม ๆ กัน เป็นการทำงานกับการปฏิบัติธรรม
ไปพร้อม ๆ กัน นี่เป็นหลักการ ปฏิบัติทั้งธรรมทั้งทำงานให้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน
ที่มีปิติมีความสุขมีเอ็กคิตตา เพื่อหมู่มวลมนุษย์จะได้ก้าวไปด้วยความรู้ความเข้าใจ
ที่มันเป็นชิฟฝังอยู่ในธาตุในชั้นธโนอายตนะ

ให้เรารู้เข้าใจจะไม่ได้ล่งเลงสยในการประพฤติการปฏิบัติ

สำหรับวันเสาร์วันอาทิตย์ตามหลักการอุดมการณ์อุดมธรรม คำให้หยุดงาน
ภายนอก พวกกันไปปฏิบัติธรรมกัน ยกเลิกงานภายนอกหมด มาเน้นเรื่องใจอย่างเดียว
ไปถือศีลปฏิบัติธรรม

ผู้ที่ถือศาสนาพุทธก็ไปที่วัด ถือศาสนาคริสต์ก็ไปที่โบสถ์ ถือศาสนาอิสลามก็ไปที่
มัสยิด ผู้ที่ถือศาสนาพราหมณ์ฮินดูก็ไปที่วิหารเทวสถานเทวาลัย

ให้รู้หลักการรู้อุดมการณ์ หลักการนี้มีมานานหลายร้อยหลายพันหลายหมื่นปีแล้ว

ขครั้งโบราณคำก็เอาวัน ๗ คำ ๘ คำเป็นวันพระน้อย วัน ๑๔ คำ ๑๕ คำ
เป็นวันพระใหญ่

คำว่าพระนี่คือพระธรรมคือพระวินัย ยกเลิกทำอะไรตามใจตามอัธยาศัย
ไม่ทำอะไรตามภายนอกมีแต่ความสงบมีแต่ปัญญา มีแต่ปัญญามีแต่ความสงบ

ความเป็นพระของหมู่มวลมนุษย์มันเป็นได้แบบนี้ต้องรู้เข้าใจ ทุกคนนั้นพากัน
เป็นพระได้ ด้วยความรู้ความเข้าใจในการประพฤติการปฏิบัติ

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าท่านถึงบอกว่าให้เข้าใจเรื่องความเป็นพระนะ

พระที่เค้าแต่งตั้งโกนหัวห่มผ้าเหลืองเช่นศาสนาพุทธนี่เป็นพระแต่งตั้ง

พระที่แท้จริงนะคือเราเข้าใจเข้าสู่ภาคประพฤติกฎปฏิบัติ รู้เข้าใจในเหตุ
ในปัจจัยในความจริง มีหลักการมีอุดมการณ์อุดมธรรม ไม่ไปทำอะไรตามสิ่งแวดล้อม
มีความสงบมีปัญญา ด้วยความรู้ความเข้าใจ

เหมือนไปเรียนหนังสือนี้ ไปเรียนหนังสืออ่านออกเขียนได้ก็ไปอ่านไปเขียน
อยู่ทุกหนทุกแห่งด้วยความรู้ความเข้าใจ

การเรียนหนังสือต้องรู้เข้าใจ สำคัญอยู่ที่ความรู้ความเข้าใจวิทยาศาสตร์ค้นคว้า
สำคัญอยู่ที่ความรู้ความเข้าใจ การฟังบรรยายนั่นสำคัญอยู่ที่ความรู้ความเข้าใจ

เราทั้งหลายต้องเข้าสู่หลักการคือไม่ทำบาปทั้งปวง ทำแต่ความดีที่เอาปัญญา
นำชีวิต ถึงจะบริสุทธิ์คุณทั้งกายวาจาภิรียมารยาทอาชีพ ทุกคนนั้นก็จะเป็นพระได้

เราทั้งหลายต้องเข้าใจความเป็นพระนะ เราทั้งหลายอย่าไปหาพระภายนอก
พระต้องอยู่กับเรา รู้เข้าใจเข้าสู่ภาคประพฤติกฎปฏิบัติ

พระอยู่ไม่ไกลไม่ไกลอยู่ที่กายวาจาภิรียมารยาทอยู่ที่ใจของเราเอง มันเป็นมรรค
เป็นอริยมรรคเป็นข้อวัตรกิจวัตร

คำว่าวัดนี้หมายถึงวัดความยาวความสั้น วัดสำหรับเบาหรือหนักนี่คือข้อวัตร
ข้อปฏิบัติ

เราต้องมีเครื่องวัดมีข้อวัตรข้อปฏิบัติเราต้องเน้นพระมาที่ตัวเรานี้แหละ

เราทั้งหลายต้องเข้าใจเราอย่าไปหาพระภายนอก พระภายนอกที่ได้รับการแต่งตั้ง
ถ้าไม่เข้าสู่ภาคประพฤติภาคปฏิบัติทั้งกายวาจาภิรียมารยาททั้งอาชีพ

อาชีพความเป็นพระ พระคือพระธรรมพระวินัยกเล็กตัวตนบุคคลนั้น
ถึงจะเป็นพระ ถ้าอย่างนั้นไม่ใช่พระมันยังเป็นนิติบุคคลตัวตน

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าท่านถึงบอกพวกเราทั้งหลาย ว่าพวกเราทั้งหลาย
ต้องเข้าถึงพระธรรมพระวินัยอย่าไปทำอะไรตามใจตามอัธยาศัย

เราอย่าไปปล่อยปะละเลย เพราะกาลเวลามันผ่านไปแล้วมันเอากลับคืนมาไม่ได้
เพราะมันผ่านไปแล้วมันเกษียณแล้วมันเอากลับคืนมาไม่ได้

เราพากันมีปิติมีสุขมีเอ็กคิตตาในการประพฤติการปฏิบัติ

เราต้องเข้าสู่ภาคประพฤติภาคปฏิบัติ เราไม่ต้องมาอาศัยใครอาศัยความรู้
ความเข้าใจเข้าสู่ภาคประพฤติภาคปฏิบัติ

ถ้าเราเอาความไม่ถูกต้องนำชีวิตมันคือความไม่ถูกต้องมันคือความทุจริต
ไม่ใช่สุจริต การประพฤติการปฏิบัติไม่มีต่อหน้าลับหลังด้วยความตั้งใจเจตนา
มันคือสุจริตนะ ถ้าเอาตัวตนเป็นที่ตั้ง เอาความไม่ถูกต้องนำชีวิต ชีวิตนั้นมันจะ
พังทลายเหมือนตึก สตง.นะ